

Mahoniehout
en andere verhalen

Mahoniehout
en andere verhalen

Fred van den Bos

Schrijver: Fred van den Bos

Coverontwerp: Fred van den Bos

ISBN: 9789461933959

© Fred van den Bos

1ste druk 2012

2de (gewijzigde druk) 2024

Lente

Bleke snoetjes, door het voorjaarszonnetje naar buiten gelokt, kijken onwennig in het felle licht. Voor het eerst verruil ik de stevige wandeling voor een plekje op het terras aan het Vrijthof. Tegen de gevel van het etablissement geniet ik van de prille lente en het ontluikend uitzicht. Je hebt mensen die kijken en mensen die bekeken worden. Ik ben erelid van de eerste klasse, terwijl het tweede soort voorbij marcheert. Een enkeling verstoort die ordening. Die komt snel even op het terras en sjokt weer verder zonder van het uitzicht genoten te hebben. Het zijn vaak deze ordeverstoorders die van mij de meeste aandacht krijgen. Zij hebben haast, dus de ober moet snel komen. Zij rekenen ook gelijk af als de versnapering op tafel belandt. Zij hebben het druk, druk, druk en maken zich druk.

Een onbedorven lentebloempje treedt mij gedienschtig tegemoet met de vraag wat ik wil drinken. Om wat langer van het nieuwe zicht te genieten open ik quasi de kaart. Haar geduldig wachten beloon ik met een verlegen glimlach. “Op een dag als vandaag past een sirop de cassis, mejuffrouw.”

“Ik weet niet zeker of we dat hebben, mijnheer. Dat moet ik even vragen.” Het bedeesde antwoord zingt honingzoet in mijn oren.

“Mijnheer Simon schenkt sirop de cassis de Bourgogne”, stel ik haar gerust. Maar weinig klanten noemen haar patroon bij de voornaam.

Nog nagenietend van de verschijning, valt mijn oog op nieuw aangekomenen. Een blik volstaat om te zien dat het een moeder en haar dochter zijn, neergestreken toen ik mijn aandacht aan de bediening wijdde. De dochter bestudeert de kaart en moeder kijkt zoekend rond terwijl zij haar jas losknoopt. Ongeduldig roept zij naar de jongen die een tafel van koffie en appelgebak voorziet. Nog voor de jongen iets kan vragen, bestelt ze cappuccino en sinas. Inspraak heeft haar dochter niet.

Aan de tafel met koffie en appelgebak zit een dame in de terrasstoel gewrongen. Stiekem hoop ik dat het stuk gebak net voldoende zal zijn om haar blijvend vast te klampen. Mijn kansen stijgen omdat het onbeduidend mannetje naast haar zijn stukje appeltaart ook toeschuift. Nog voor de koffie is doorgeroerd, zijn de stukken taart in de leegte verdwenen.

Aan de rand van het terras ligt een man onderuit gezakt in de stoel. Gezien de grote hoeveelheid metaal die hij aan zijn lichaam en kleding draagt, moet het een sterke kerel zijn. De tattoo's schijnen het opgeroepen beeld te moeten versterken. Draken, adelaars en een collectie Keltische tekens zullen zich niet vergissen. Een even indrukwekkende hond ligt aan zijn voeten. Zijn ketting is aan de tafelpoot geborgd. Het grote glas bier voltooit het tafereel.

Over het trottoir schuifelt het gepeupel voorbij, vaak haastig, soms gearmd en een enkeling met de

kinderwagen, baby's eerste voorjaarszon. Op zo'n eerste dag van het seizoen is de mode nog onbepaald. De een wandelt nog in een duffel terwijl de ander met een colbert volstaat. Een mooie kans om in de nieuwe outfit te flaneren of om de oude van vorig jaar af te dragen. Het leukst zijn de stellen die niet samenwonen. Hij en zij gaan vaak geheel verschillend gekleed. Hij al stoer in een zomerblouse en zij nog met de winterjas. Ze horen wel bij elkaar, maar nog niet geheel.

De lentebloesem plaats sirop de cassis voor mij. Donkerbruine haren in een dansende staart, helder blauwe ogen en een Da Vinci glimlach: jeugdige schoonheid die de buik doet kriebelen. De stad en ik zijn uit de winterslaap ontwaakt. Het belooft een mooi seizoen te worden.

Het lover van de bomen op het plein tegenover het terras begint te ontkiemen. Het maakt zich klaar om de hete zomerzon van het jeu de boules af te houden. Een grote trage hommel komt rustig naar ons toe gebromd. Het bier links laten liggend, zet zij een landing in richting de sinas.

“Een weps?” De kinderstem houdt het midden tussen angst en vraag.

“Nee, een wesp!” Automatisch geeft moeder het corrigerend antwoord. Het verkeerde antwoord, dat zijn uitwerking niet mist.

Met een angstschreeuw springt het kind op en vlucht naar het trottoir. Onderweg kijkt ze benauwd om waardoor ze de staart van de hond niet ziet liggen. Het geringe meisjesgewicht is voldoende om de stoerheid van de hond te doen verbleken. Een jankende blaf kondigt een

straffe sprint aan. Het tafeltje waarmee de hond verbonden is, verandert van stand. Bier verspreidt zich over de schoot van de grote kerel en de tafel komt tot rust op de voet van de zwaarwichtige dame. De luide schreeuw is het begin van de openbaring dat de dame toch geen dame is.

Piepende remmen en het geluid van wringend blik overstemmen het tumult op het terras. Een auto ontwijkt de hond, doch laat het lover trillen. Bij de boom stopt de dominoval.

De stoere kerel loopt op de auto af en grijpt de ketting van de hond. "Hier, Wodan."

Trillend verlaat de bestuurster de auto. De kerel kijkt naar de neus van de auto: "Niks aan de hand juffie, alleen wassen en watergolven." Dat gezegd hebbende, beent hij terug naar het terras, zet de tafel met één hand rechtop en herstelt de band tussen hond en tafel. Met een zucht ploft hij op de stoel neer.

De dikke dame heeft haar voet ontschoend en neemt de schade op. Er valt niets te zien dat verder geschreeuw rechtvaardigt. Ze murwt zich weer recht in de stoel en doet nog een schepje suiker in haar koffie. "Voor de schrik", werpt zij de man toe die vertwijfeld kijkt.

De hommel heeft een rustiger plekje opgezocht en het kind keert terug aan het tafeltje. Haar moeder maant haar de limonade snel te nuttigen, waarna ze haastig het terras verlaten.

Juist als Simon, met de lente in zijn kielzog, op het terras verschijnt, stopt de heilige hermandad bij de kreukelzone. Wijzend op de kerel met zijn hond doet de bestuurster haar verhaal. De kerel zelf is nog weinig onder de

indruk. Hij bekijkt een aanwinst uit zijn neus, draait het tussen wijsvinger en duim en lanceert het in de richting van de wetshandhavers. De jonge agent begint driftig in zijn notitieboekje te schrijven, terwijl de seniordiender bedaart het terras nadert.

Snel leeg ik mijn glas en wenk ik naar de bron van mijn innerlijk lentegevoel.

“Hetzelfde?” zingt ze me toe.

“Je bent nieuw hier, is het niet?” vraag ik overbodig.

“Ik ben eerstejaars medicijnen en vul mijn stufi aan.”

Het verschil in leeftijd werkt ontwapenend.

“Je komt niet uit Limburg. Hoor ik wat Haags?”

Het blozen bevestigt mijn vraag. “Ik woon aan de Wildhoeflaan. Bent u bekend in Den Haag?”

“Je komt van ’t zand, de goede helft van Den Haag.” Enthousiast geef ik blijk van mijn kennis. “Met welke naam mag ik je aanspreken?”

“Jasmijn.”

“Jasmijn, hoe passend op deze lentedag, wil je me verblijden met nog een siroopje?”

Met een glimlach verlaat ze mijn tafeltje.

Intussen heeft de gevaarlijk uitzierende kerel blijk gegeven een fatsoenlijke kant te hebben. Wanneer je de gekneusde auto wegdenkt, zie je een tevreden keuvelend groepje onder de boom staan. De baas van de hond staat te schrijven in het boekje van de agent. Het is ook een veel te mooie dag om ruzie te maken.

Daar is ze weer. Met een vriendelijk alsjeblieft zet ze een nieuwe sirop de cassis voor mij neer. Ze is jonger dan mijn dochter maar doet mijn hart sneller kloppen. Later geef ik haar een schandalige fooi in de hoop dat zij mij ook nog zal herinneren.

Voor de weg naar huis kies ik de route door het park. Het lenteweer heeft de natuur doen uitbotten. Het leven staat op springen, ik voel het in mijn knoken. Die middag heeft mij tien jaar verjongt. Fier rechtop, schouders naar achter en borst vooruit stap ik over de bijna afgestorven bladeren van het vorige seizoen. Nog even en niemand herinnert ze meer. Het nieuwe hangt in de lucht.

Thuis gekomen tref ik mijn vrouw in de keuken. Belangstellend informeert zij naar mijn wandeling.

“Ik heb bij Simon op het terras gezeten. Hij heeft een nieuw meisje, Jasmijn.”

“Jasmijn? Toe maar, je weet haar naam zelfs al.” De belangstelling van mijn vrouw is gewekt.

“Bruin haar en blauwe ogen”, vervolg ik dromend.

Ik kijk in de pannen en negeer de verbiedende blik van mijn vrouw.

“Ze komt van ’t zand, net als jij.”

“Nog iets bijzonders gebeurd onderweg?” Mijn vrouw probeert het gesprek een ander wending te geven, wetend dat het wel over zal gaan.

“Nee, niks. Ze studeert medicijnen.” Het lentegevoel heeft mij stevig in de greep.

Luchie

Het is rustig bij onze dorpsdrogist, zelfs als de winkel vol met mensen staat. De klanten kennen elkaar, maken een praatje over het weer en informeren naar de schoolprestaties van de kinderen. De meest gehaaste zenuwpees straalt rust uit om zijn aanzien niet te schaden. Wie zich hier onheus gedraagt, gaat twee weken over de tong. Met vier kassa's open werkt de Kruidvat in de stad de klanten veel sneller naar buiten. Daar is iedereen gejaagd en probeert voor te dringen. Je krijgt er 10 cent korting en hartkloppingen. Dat heet vooruitgang in de geïndividualiseerde samenleving waar we elkaar niet eens van gezicht kennen.

Ik slenter door de winkel en aanschouw de enorme rijen flesjes, tubes, doosjes, flaconnetjes, potjes en blikjes. De industrie straft ons met een zeer ruime keus. Als kind kende ik twee soorten shampoo, goedkoop en duur. Nu zijn er talloze, voor mannen, vrouwen en kinderen. Het zal niet lang meer duren en dan is er zelfs shampoo apart voor jongetjes en meisjes. Shampoo voor droog haar, vet haar, gespleten haar, grijs haar, krullend haar en zelfs voor een kaalhoofdige. Shampoo voor in het bad of onder de douche, shampoo voor na het zwemmen en biologisch afbreekbare. Er is zoveel keus dat je niet kunt kiezen. Zijn de shampoos al niet te overzien, de eaux de toilette zijn ontelbaar. De aanduiding op de etiketten maken een keus onmogelijk. Hoe ruikt Hugo of Gabriëlla? Bij

Channel V denk ik aan de televisie en heb ik geen beeld van geur. De plaatjes op de doosjes helpen ook niet. De reuk van een bloemetje past in mijn belevingswereld. Maar wat is de lucht van ruitjes, streepjes, zwart en roze?

Gelukkig komt Paul mij helpen. Het meisje bij de Kruidvat heet verkoopmedewerkster en weet van niets: "Als het er niet bij staat, hebben we het niet." Bij ons heet de drogist Paul en hij weet alles. Sinds ik Pietje Bell gelezen heb, staat de drogist bij mij in hoog aanzien. Het is een gestudeerde man die alles weet van kwaaltjes en ongemakken. Wat hij niet kan verhelpen, leert hij je te aanvaarden. De drogist weet ook veel meer dan de apotheker. Onze juffrouw bij de apotheek komt niet verder dan het lezen in een digitale databank. Laatst ging ik een herhaalreceptje halen, een zalfje voor mijn been. Wilde dat meisje me een haarlotion meegeven. Toen ik haar op de vergissing wees, snauwde ze: "Dat heb je de vorige keer ook gehad." Mijn ontkenning beantwoordde ze met een blik van 'daar heb je weer zo'n demente die niet weet welke medicijnen hij gebruikt'. Nu stond ik vooraan in de rij bij het uitdelen van ziektes, maar dementie heb ik niet gekregen... Nog niet. Pas toen ik thuis de bijna leeg geknepen tube ophaalde en triomfantelijk toonde, was het wicht bereid mij enige geloofwaardigheid toe te dichten. Bij Paul was mij dat nooit overkomen. We kennen elkaar en geloven elkaar. Een drogist weet meer dan een apotheekster.

"Kan ik je helpen, Fred?" vraagt Paul naar de bekende weg.

"Ik had graag een luchie", vraag ik, mijn Haagse afkomst niet verloochenend.

“Een geurtje, voor jezelf?” Tactvol negeert hij mijn luchie en biedt een geurtje aan.

“Nee, voor Corry haar verjaardag.” Paul weet dat ik met Corry ben getrouwd en hij kent Corry. Daar kan de juffrouw van de Kruidvat een puntje aanzuigen.

“Eens kijken, laatst kocht ze Burberry, zoek je zo iets?” Uit een duur uitziend flesje, sproeit Paul wat vloeistof op een reepje papier, wappert er mee en laat me ruiken.

“Nee, ik wil iets nadrukkelijks, een krachtig luchie.”

“O, dan moet het deze geur zijn: Gabriëlla Sabatini. Het is een klassieker, voor een paar jaar terug veel gevraagd. Is genoemd naar die tennisster, weet je wel?”

Ik heb geen idee, van sport weet ik niets. Van het papiertje dat Paul nu onder mijn neus houdt, verwacht ik een zweetlucht. Het valt mee, een aangenaam luchie. “Die is goed.” Boodschappen doen is al verschrikkelijk, maar een luchie kopen is een ramp. Hoe meer reepjes papier je besnuffelt, hoe moeilijker het wordt.

Terwijl Paul het flesje van een feestelijke verpakking voorziet, groet een oudere dame mij en informeert belangstellend naar mijn gezondheid. Ik heb geen idee wie het is, terwijl zij uitstraalt mij te kennen. Ik houd me wat op de vlakte. Waarom kom ik altijd mensen tegen die mij kennen en waar ik geen idee van heb wie het zijn. Als Corry bij mij is, dan weet zij altijd wel wie het zijn, waar ze wonen en hoe het met die mensen gaat, maar voor mij zijn het mistige schimmen uit een dichtgeslagen boek. Zou die apothekster een voorspellend vermogen hebben?

Paul redt me met het noemen van het bedrag. Omdat ik pin, kan ik nu gerust die mevrouw de rug toe keren. Met een passende groet en verschillende knikjes naar de andere klanten verlaat ik opgelucht de winkel. Het eerste deel van mijn opdracht is voltooid.

Met de buit binnen stap ik op de fiets richting stad. Van oudsher noem ik het de stad, terwijl ik het centrum van mijn woonplaats bedoel. En dat lijkt meer op een verpauperende bouwplaats dan een stad. Maar ja zolang ik het stad noem, lijkt het nog wat.

Corry wil een rode handtas dus fiets ik naar een tassenwinkel. Daar aangekomen tref ik het zoveelste leegstaande winkelpand aan. De tol die de gemeente betaalt voor een aanhoudende bouw van winkelpanden in een krimpgemeente. De volgende tassenwinkel blijkt 'wegens omstandigheden' gesloten. Wat de omstandigheden zijn en hoelang ze duren, vermeldt het haastig geschreven briefje niet. Een tas kopen zit er niet in. Ik heb nog een kans, Vroom en Dreesmann. Als Hagenaar heb ik het over Vroom en Dreesmann en niet V&D. Ik kom van het zand. Hagenezen van het veen hebben het over V&D.

Met het binnengaan van Vroom en Dreesmann ben ik direct op de tassenafdeling, waar mijn oog valt op een rek rode tassen. Na een paar plastic exemplaren opzij gezet te hebben, pak ik een leren tas. Plastic kan met Moederdag, voor haar verjaardag kies ik leer. De tas is groot genoeg voor mijn portefeuille en wat spulletjes van mijn vrouw, die moet ik hebben. Speurend kijk ik rond op zoek naar een kassa. De eerste kassa is verlaten evenals

nagenoeg de gehele verdieping. In een hoek vind ik een kassa met een meisje er bij.

“Deze voor u, meneer?” vraagt het meisje overbodig. Ze zegt u. Dat is niet ouderwets, maar gepast en aangenaam. Ik krijg weer het visioen van de betweterige apotheekster.

“Ja graag, wilt u het als cadeautje inpakken en dit er in doen?” Ik geef haar het tasje met flesje reukwater.

“Met het tasje er in?” vraagt ze vertwijfeld.

Een tasje in een tasje lijkt me overbodig. Het meisje verwijdert het papier uit de tas en doet voorzichtig het cadeautje zonder tasje in de tas. De kaartjes en labellen knipt ze van de tas en verpakt het geheel in zwart-wit cadeaupapier van Vroom en Dreesmann. Ze neemt ruim de tijd om van rood lint een bloem te maken en het geschenk daarmee te versieren. Waarschijnlijk is ze blij wat te doen te hebben. Het cadeau doet ze in een plastic tasje. Nu heb ik toch een tas in een tasje. Met het pasje waar het meisje aan vast zit geketend, start ze de kassa op. De prijs typen hoeft ze niet. Het rode oog leest het van het kaartje. De kassa toont de prijs, wat mij aanspoort om mijn pinpas tevoorschijn te halen.

“Pinnen graag”, voeg ik er aan toe. Nadat ze het kassascherm heeft aangeraakt, vraagt de pinautomaat om mijn pas. Zodra ik geslaagd ben, toont de kassa de instructie dat het gekochte is afgerekend. Het meisje overhandigt mij het tasje met de tas en mijn diploma.

“Dit is tevens uw garantiebewijs. U heeft vijf jaar garantie.” Aanspraak op de garantie zal ik waarschijnlijk nooit doen, maar het geeft mij wel het gevoel dat ik een kwalitatief goede tas heb gekocht.

Voldaan over het voltooien van mijn missie verlaat ik het verlaten winkelpand. Ik doe het tasje met de tas in mijn fietstas. Terwijl ik opstap, realiseer ik me dat ik nu een tas in een tas in een tas heb. De stad achter me latende, fiets ik terug naar het kneuterige dorp waar ik mensen tegenkom die ik ken of die in elk geval mij kennen.